

**INFORMACJA Z DZIAŁALNOŚCI
GMINNEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ
W CIEPŁOWODACH ZA 2023 ROK**

Urząd Gminy Ciepłowody
WPLYNEŁO

06.01.2024

Podpis

Gminna Biblioteka Publiczna w Ciepłowodach jako jedyna biblioteka Gminy Ciepłowody umożliwia mieszkańcom dostęp do udziału w dobrach kulturalnych i stanowi obok oświaty dobro podstawowe, niezbędny warunek czynnego uczestnictwa w życiu społeczności wiejskiej.

Zbiory biblioteczne (w tym zakup nowości wydawniczych)

W Gminnej Bibliotece Publicznej w Ciepłowodach na dzień 31.12.2022 r. księgozbiór liczył 18.076 woluminów oraz 54 audiobooki. W roku sprawozdawczym księgozbiór powiększył się o 419 woluminów, ubyły 4 woluminy (są to książki zgubione, zniszczone przez czytelników). Na dzień 31 grudnia 2023 r. stan księgozbioru wyniósł 18.491 woluminów, 54 audiobooki i 150 innych.

Struktura wpływu:

- zakup nowości wydawniczych - 332 wol. (w tym z Biblioteki Narodowej - 115 woluminów)
- dary od czytelników - 83 wol.
- inne - 4 wol.

Zestawienie tabelaryczne zakupu książek w latach 2019-2023

Rok	Liczba zakupionych książek w wol.	Środki pieniężne /w zł/	
		dotacja z Biblioteki Narodowej	ze środków budżetu GBP
2019	865	7.200	11.000,00
2020	214	1.615	2.999,29
2021	225	1.615	3.000,00
2022	178	1.615	3.000,00
2023	332	3231	6.005,99

Księgozbiór biblioteki jest na bieżąco selekcjonowany i wciąż uzupełniany atrakcyjnymi nowościami z różnych dziedzin. Dzięki dotacji władz samorządowych oraz pozyskiwanej dotacji celowej z Biblioteki Narodowej na zakup nowości wydawniczych w roku 2022 przeznaczaliśmy kwotę 9.236,99 zł. Dzięki racjonalnemu wykorzystaniu tych środków /zakupy od hurtowników, bezpośrednio od wydawców oraz z różnych promocji/ średni koszt zakupu jednego woluminu wyniósł 27,82 zł. W ciągu roku dokonano 13 zakupów książek, wskaźnik zakupu książek na 100 mieszkańców wyniósł 11,46 egzemplarza.

Czytelnictwo i wypożyczenia

Stan czytelnictwa i wypożyczeń w latach 2019 – 2023 przedstawia poniższa tabela.

Rok	Liczba czytelników		Liczba wypożyczeń książek:		
	ogółem	w tym do lat 15	na zewnątrz	na miejscu	Czasopism
2019	414	216	11.354	390	630
2020	422	207	6.767	98	100
2021	378	184	10.635	164	0
2022	358	173	11.122	21	0
2023	454	241	12.412	337	0

Liczba czytelników zarejestrowanych w roku 2023 na 100 mieszkańców wynosi: 15,7%. Odsetek czytelników dziecięcych i młodzieżowych (do lat 19) wynosi 53%, liczba wypożyczeń na 100 mieszkańców – 428.

Preferencje czytelników zależą od ich wieku. Dzieci najchętniej czytają bajki, baśnie, krótkie opowiadania. Młodzież sięga po książki z literatury fantastycznej, sensacyjnej, przygodowej, książki grozy, ale przede wszystkim o miłości. Z powieści najchętniej czytane są takie, których akcja toczy się wokół problemów nurtujących współczesną młodzież, jak: narkomania, przemoc w rodzinie, alkoholizm, trudne relacje, kompleksy, czy pierwsza miłość. Dorośli z kolei preferują książki, które stały się światowymi bestsellerami. Atrakcyjną lekturą dla tej grupy czytelników są sagi rodzinne, kryminały, powieści sensacyjne, obyczajowe oraz romanse.

Obie grupy czytelnicze, zarówno dzieci i młodzież oraz dorośli, są żywo zainteresowani nowościami wydawniczymi, stąd istnieje potrzeba ciągłego monitorowania i zakupu najbardziej poszukiwanych i polecanych wydawnictw.

Obsługa czytelnicza specjalnych grup użytkowników

Na terenie gminy Ciepłowody nie istnieją specjalne grupy czytelników o wyjątkowych ograniczeniach rozwojowych, wobec czego nie zaopatrujemy się w literaturę przeznaczoną dla tych konkretnych grup użytkowników. Na naszą uwagę zawsze zasługują osoby niepełnosprawne ruchowo i w podeszłym wieku oraz z trudnościami dojazdu do biblioteki. Dla nich stosuje się od lat metodę dostarczania książek do domu.

Comiesięczne odwiedziny w domach tej grupy czytelniczej są bardzo pomocne i zaspokajają potrzeby czytelnicze osób, dla których dotarcie do biblioteki sprawia problemy. Wypożyczamy im jednorazowo 10 woluminów, co pozwala cieszyć się inną książką każdego dnia.

Automatyzacja

W roku sprawozdawczym w Gminnej Bibliotece Publicznej w dalszym ciągu pracowano na wdrożonym systemie bibliotecznym – MAK+. Umożliwia on tworzenie na bieżąco elektronicznego katalogu bibliotecznego, bazy użytkowników placówki, rejestrację wypożyczeń i udostępnień zasobów oraz prowadzenie statystyki bibliotecznej. Praca odbywa się poprzez przeglądarkę internetową. Na dzień 31.12.2023 cały księgozbiór jest wprowadzony do systemu.

Działalność kulturalno-oświatowa

Biblioteka, oprócz działalności podstawowej, czyli gromadzenia, opracowywania i udostępniania zbiorów bibliecznych, powinna prowadzić również zajęcia kulturalno-oświatowe dla dzieci i młodzieży w ramach imprez czytelniczych w siedzibie Biblioteki. Uczestnicy poprzez udział w zajęciach plastycznych, technicznych, konkursach literackich, spotkaniach autorskich i innych prowadzonych przez Bibliotekę imprezach mają szansę ujawnić swoje talenty artystyczne i literackie. Spotkania te prowadzone są z okazji rocznic literackich, historycznych czy okolicznościowych. Stanowią one formę popularyzacji czytelnictwa wśród najmłodszych czytelników poprzez przybliżanie kanonu literatury dla młodego czytelnika oraz poznawanie biografii pisarzy. Zajęcia prowadzone są w formie zabawy, a w swoim przesłaniu zachęcają do sięgania po książkę, rozwijają zainteresowania literackie młodych czytelników.

Spośród różnorodnych wydarzeń, które udało się w 2023 r. zorganizować wymienić należy:

- **konkursy** - 11; frekwencja – 333 czytelników

Były to konkursy literackie, plastyczne, okolicznościowe. Do najciekawszych z nich należą: 2 konkursy na kartkę świąteczną, konkurs na Najaktywniejszego Czytelnika Roku, konkursy w ramach Tygodnia z Lassem i Maja, konkurs plastyczny na świąteczne jajko lub ozdobę świąteczną.

- „Mała Książka-Wielki Człowiek”

W 2023 r. Gminna Biblioteka Publiczna w Ciepłowodach kontynuowała udział w ogólnopolskim projekcie „Mała książka – wielki człowiek”. Każdy przedszkolak, który po raz pierwszy odwiedził Bibliotekę i wypożyczył książkę, otrzymywał również Wyprawkę Czytelniczą. Znajdowała się w niej **książka**, dostosowana pod względem formy i treści do potrzeb przedszkolaka i spełniająca najwyższe standardy w projektowaniu pięknych i mądrych książek dla najmłodszych, a także **Karta Małego Czytelnika**. Za każdą wizytę w bibliotece, zakończoną wypożyczeniem minimum jednej książki z księgozbioru dziecięcego, Mały Czytelnik otrzymywał naklejkę, a po zebraniu dziesięciu zostawał uhonorowany imiennym dyplomem potwierdzającym jego czytelnicze zainteresowania.

Od września do grudnia 2023 r. Biblioteka wydała 9 wyprawek nowym dzieciom, które po raz pierwszy korzystały z biblioteki. 5 dzieci zbierało minimum 10 naklejek i otrzymało imienny dyplom.

Kampania społeczna „Mała książka – wielki człowiek” została dofinansowana przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa.

- akcja „Mały Czytelnik”

Na bazie akcji „Mała książka – Wielki Człowiek” jako jej rozwinięcie i kontynuacja wśród starszej grupy czytelników (dzieci od 7 do 15 lat) była kontynuowana lokalna inicjatywa pt. „Mały Czytelnik”, która poprzez dalsze zbieranie naklejek i kolorowych pieczętek na Kartach Małego Czytelnika mobilizuje starsze dzieci do dalszej aktywności czytelniczej wśród uczniów ZSP (po zbieraniu „10-tki” dzieci otrzymywały dyplomy i drobne upominki).

- „spotkanie z bajką”- 19; frekwencja: 869 przedszkolaków i dzieci ze żłobka

Działalność przeznaczona dla najmłodszych czytelników. Spotkania te corocznie odbywały się w ramach imprez czytelniczych. Wstępem do zajęć były najczęściej przedstawienia w teatryku kamishibai, a potem dzieci mogły bawić się puzzlami, układankami, umiejętności plastyczne rozwijały poprzez kolorowanki, a poprzez słuchanie czytanych na głos bajek rozwijały swoją wyobraźnię.

- pogadanki i odczyty - 3; frekwencja: 56 czytelników.

Są to zajęcia prowadzone przez bibliotekarza i omawiające istotne sprawy dla czytelników.

- lekcje biblioteczne – 4; frekwencja: 69 osób.

Grupy przedszkolne odwiedzają bibliotekę, gdzie dzieciom tłumaczone, czym jest biblioteka, jak mogą wypożyczać książki i jak powinny się zachowywać w tej instytucji kultury.

- Dyskusje nad książką – 4; frekwencja: 20.

- Zajęcia plastyczne – 21; frekwencja 453.

W trakcie tych warsztatów uczestnicy tworzą ilustracje do przeczytanych książek, wykonują ozdoby i dekoracje.

- „Noc bibliotek” – 1; frekwencja: 20.

Jest to ogólnopolskie wydarzenie, w trakcie którego uczestnicy mają okazję zwiedzić bibliotekę w nocy oraz wziąć udział w konkursach, warsztatach literackich i plastycznych.

- **Narodowe Czytanie** – Gminna Biblioteka Publiczna w Ciepłowodach wraz z Zespołem Szkolno-Przedszkolnym włączyła się w 12-tą edycję Narodowego Czytania. Tegoroczną lekturą była „Nad Niemnem” Elizy Orzeszkowej. Wspólne czytanie w gronie uczniów i zaproszonych gości miało miejsce w dniu 14 września 2023 r. Fragmenty powieści czytali zarówno goście jak i uczniowie. W celu przybliżenia sylwetki autorki, jej życia i twórczości, przygotowaliśmy tablicę z informacjami, cytatami i ilustracjami do utworów, które przez cały wrzesień były eksponowane na szkolnym korytarzu.

- **Święto Niepodległości** – przygotowano wystawę prac o tematyce patriotycznej

Głównym zadaniem Biblioteki są wypożyczenia dostępnej literatury dla dzieci, młodzieży i dorosłych mieszkańców, ale oprócz tego placówka świadczy usługi kulturalno-oświatowe dla czytelników. W okresach wolnych od zajęć szkolnych, prowadzone są dodatkowe zajęcia dla dzieci. Na czas wakacji i ferii zimowych sporządzone zostały dodatkowe harmonogramy zajęć.

W naszej Bibliotece dbamy również o jej wygląd, staramy się, aby wewnątrz było przyjazne dla użytkownika. Dysponujemy 40 miejscami siedzącymi oraz 10 stanowiskami komputerowymi z bezpłatnym dostępem do Internetu. Z okazji różnych okoliczności staramy się dekorować czytelnię i wypożyczalnię, co z pewnością przyciąga czytelnika; wykonano 15 wystawek. W roku sprawozdawczym w bibliotece zarejestrowano 7.480 odwiedzin w wypożyczalni, podczas których czytelnicy wypożyczyli 12.412 książek oraz 2247 odwiedzin w czytelni, podczas których udostępniono 337 woluminów. Z Internetu skorzystało 1.469 użytkowników.

Od 2021 r. nasza biblioteka kontynuuje współpracę z Biblioteką Narodową i posiada dostęp do *Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych Academica*. System został uruchomiony na 1 terminalu dostępnym w siedzibie biblioteki.

Gminna Biblioteka Publiczna kolejny raz pozyskała środki z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021 – 2025 Priorytet 1 *Poprawa oferty bibliotek publicznych* Kierunek interwencji 1.1. *Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych* w kwocie 3.231,00 zł., które wykorzystywała w całości.

Przez cały rok biblioteka była dostępna dla czytelników dodatkowo w dwie soboty w miesiącu w godzinach od 9 do 13.

Dyrektor
Gminnej Biblioteki Publicznej
w Ciepłowodach
Melwe
Iwona Maklej